

FRANCISZEK MICKIEWICZ,
brat Adama.

(Według portretu rysowanego w 1845 przez Juliusza Döringa, ze zbiorów p. Wł. Mickiewicza.)

„Dobry syn, kochający brat, dzielny Polak, wzorowy uczeń”

Franciszek Mickiewicz – Patron Szkoły

Franciszek Mickiewicz syn Barbary i Mikołaja herbu Poraj. Urodził się w sierpniu 1796 roku w Nowogródku. Zmarł 13 listopada 1862 roku w Rożnowie i pochowany został przy miejscowym kościele parafialnym.

Franciszek, najstarszy z pięciu braci Adama Mickiewicza, spisywał w Wielkopolsce pamiętnik, w którym tak scharakteryzował braci: Adama, Aleksandra... i samego siebie „... pomocni, szczerzy, przyjacielscy, honorowi”.

Franciszek - rysownik, jeździec, brawurowy gimnastyk, piękny czarnowłosy chłopiec, wysmukły o szafirowych oczach, znakomity uczeń szkoły OO Dominikanów w Nowogródku. Nagradzany za pilność, wybrany został przez kolegów na dowódcę ich dziecięcego wojska, stworzonego na przekór czasom niewoli. Po autentycznej potyczce, jaką stoczyli z Moskalami – wyrzucony ze szkoły, co przypłacił ciężką chorobą, która wtrąciła go w dożywotnie

kalectwo. Mimo to, bohatersko ocalił ojca i księdza proboszcza z płonącego kościoła, gdzie było tajne archiwum dokumentów z przygotowań „wojny o Polskę”. Marszałek szlachty nowogrodzkiej, mianując Franciszka powstańcym rządcą Nowogrodka w roku 1830, nazwał go „prawdziwym synem Ojczyzny naszej – z cnót, uczciwości, przenikliwego rozsądku, patriotyzmu i wszystkiego, co znamionować może dobrego obywatela Polaka znanym”. Podczas pierwszych miesięcy Powstania Listopadowego Franciszek poznał osobiście „dziewicę – bohatera” – Emilię Plater i zapewne opowiadał o niej potem Adamowi, który zaczerpnął stąd wątki do wiersza „Śmierć pułkownika”. Dowodząc oddziałem 85 żołnierzy ochotniczego 13 pułku ułanów wraz z korpusem generała Henryka Dembińskiego przedarł się Franciszek Mickiewicz z Litwy do Warszawy i wziął isticie bohaterski udział w walkach o stolicę. Wszedł z bitwy ranny lancą w pierś, kulą w nogę, z mianowaniem na porucznika i udekorowany srebrnym Krzyżem Virtuti Militari. Internowany w Prusach, odszukany tamże przez przebywającego wówczas w Wielkopolsce Adama. Wigilię i pasterkę roku 1831 przeżył ze swym bratem w przepięknym do dziś istniejącym kościółku w Łukowie i pod gościnnym dachem Józefa Grabowskiego. W Łukowie pozostał Franciszek wiele lat, odrzucając wszelkie „amnestie” cara. Około 1849 roku przeniósł się do Rożnowa jako gość Anieli i Hilarego Baranowskich, którym zawsze był wdzięczny za „chleba kawałek” dawany „imieniem przyjacielskiego serca, bez żadnego upokorzenia, za co niech im Pan Bóg wynagrodzi”. Był wielkim miłośnikiem języka ojczystego. Pisał wiersze i prawdopodobnie niedokończony, lecz cenny pamiętnik, w którym opowiadał dzieje rodziny do śmierci ojca. W Rożnowie odwiedzili go dwaj synowie Adama Mickiewicza – Władysław w 1860 r. i jesienią 1862 r. dwa dni przed śmiercią Aleksander, któremu podarował szablę powstańczą, wręczając powiedział: „Tylko język ojczysty może oddać duszę polską”.

Źródła:

- „Szkola w Rożnowie dawniej i dziś”, broszura wydana z okazji nadania szkole imienia Franciszka Mickiewicza – 14 XI 1998 r
- „Brat wieszca w Wielkopolsce”- Jerzy Sobczak, Rota 3(47)2002

s. p.
Franciszek Mickiewicz
Zna najpiękny obraz „Jana Tadeusza” „Adama Mickiewicza”
Dziwka Łódzkiego wódki piórkowej ciele wrogotłoty O O Domburka
doktor Powstańca Listopadowego ppom. 13 pułku ułanów
O Gwardii Szwajcarskiej Sierżant Wojska Miłan
Rok Świątobliwych 1962

Franciszek
MICKIEWICZ
herbu POROK
ur. 1798 r.
zm. 1 Listopada 1962
Prosz o wniebowzięcie

PORAJ